

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 22. októbra 2020 *

„Odvolanie– Hospodárska súťaž – Kartel – Trh s potravinovými obalmi pre maloobchodný predaj –
Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 101 ZFEÚ – Nariadenie (ES) č. 1/2003
článok 23 – Článok 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach – Základné právo na spravodlivé
súdne konanie – Zásada rovnosti zbraní – Právo na ‚konfrontáciu‘ – Výsluch svedkov –
Odôvodnenie – Jediné a pokračujúce porušenie – Horná hranica pokuty“

Vo veci C-702/19 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie podané
20. septembra 2019,

Silver Plastics GmbH & Co. KG, so sídlom v Troisdorfe (Nemecko), v zastúpení: M. Wirtz,
Rechtsanwalt, a S. Möller, Rechtsanwältin,

Johannes Reifenhäuser Holding GmbH & Co. KG, so sídlom v Troisdorfe, v zastúpení: C. Karbaum,
Rechtsanwalt,

odvolateľky,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: G. Meessen, I. Zaloguin a L. Wildpanner, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda štvrtej komory M. Vilaras (spravodajca) vykonávajúci funkciu predsedu deviatej
komory, sudcovia D. Šváby a S. Rodin,

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho
návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Silver Plastics GmbH & Co. KG a Johannes Reifenhäuser Holding GmbH & Co. KG sa svojím odvolaním domáhajú zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 11. júla 2019, Silver Plastics a Johannes Reifenhäuser/Komisia (T-582/15, neuvverejnený, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2019:497), ktorým Všeobecný súd zamietol ich žalobu v prvom rade na čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie C(2015) 4336 final z 24. júna 2015 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec AT.39563 – Potravinové obaly pre maloobchodný predaj) (ďalej len „sporné rozhodnutie“) a subsidiárne na zníženie výšky pokút uložených odvolateľkám týmto rozhodnutím.

Právny rámec

- 2 Článok 23 ods. 2 a 3 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) stanovuje:

„2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti:

- a) porušujú článok [101 alebo 102 ZFEÚ]

...

Pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov [, ktoré sa podieľali na porušení, – *neoficiálny preklad*] nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

...

3. Pri stanovení čiastky pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 3 Okolnosti predchádzajúce sporu sú uvedené v bodoch 1 až 10 napadnutého rozsudku a pre potreby tohto konania ich možno zhrnúť takto.
- 4 Prvá odvolateľka, Silver Plastics, je spoločnosť, ktorá vyrába a dodáva rôzne výrobky na balenie potravín, pričom 99,75 % podielu na jej základnom imaní vlastnila v čase skutkových okolností, ktoré viedli k prijatiu sporného rozhodnutia, druhá odvolateľka, spoločnosť Johannes Reifenhäuser Holding.
- 5 Z bodov 2 až 6 napadnutého rozsudku vyplýva, že v nadväznosti na žiadosť o zhovievavosť, ktorú 18. marca 2008 podal podnik tvorený skupinou, ktorej materskou spoločnosťou je Linpac Group Ltd (ďalej len „Linpac“), Európska komisia začala konanie podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. EÚ L 1, 1994, s. 3; Mim. vyd. 11/052, s. 3) v odvetví potravinových obalov pre maloobchodný predaj.
- 6 Ako Všeobecný súd uviedol v bodoch 7 a 8 napadnutého rozsudku, Komisia týmto rozhodnutím konštatovala, že spoločnosti pôsobiace v uvedenom odvetví sa počas obdobia rokov 2000 až 2008 podieľali na jedinom a pokračujúcom porušení pozostávajúcom z piatich odlišných porušení vymedzených podľa príslušnej geografickej zóny, konkrétne Talianska, juhozápadnej Európy,

severozápadnej Európy (ďalej len „SZE“), strednej a východnej Európy a Francúzska (ďalej len „predmetné porušenie“). Dotknutými výrobkami boli polystyrénové podnosy slúžiace na balenie potravín určených na maloobchodný predaj a, pokiaľ ide o kartel na území SZE, pevné podnosy.

- 7 Konkrétnejšie, ako Všeobecný súd pripomenul v bode 10 napadnutého rozsudku, výrok sporného rozhodnutia stanovuje:

„Článok 1

...

3. Nasledujúce podniky porušili článok 101 [ZFEÚ] a článok 53 Dohody o [Európskom hospodárskom priestore] tým, že sa počas uvedených období podieľali na jedinom a pokračujúcom porušení pozostávajúcom z viacerých samostatných porušení týkajúcich sa polystyrénových a pevných podnosov určených pre odvetvie potravinových obalov pre maloobchodný predaj na území [SZE]:

...

d) Silver Plastics... a [Johannes Reifenhäuser Holding] od 13. júna 2002 do 29. októbra 2007.

...

5. Nasledujúce podniky porušili článok 101 [ZFEÚ] tým, že sa počas uvedených období podieľali na jedinom a pokračujúcom porušení pozostávajúcom z viacerých samostatných porušení týkajúcich sa polystyrénových podnosov určených pre odvetvie potravinových obalov pre maloobchodný predaj na území Francúzska:

...

e) Silver Plastics... a [Johannes Reifenhäuser Holding] od 29. júna 2005 do 5. októbra 2005.

Článok 2

...

3. Za porušenie uvedené v článku 1 ods. 3 sa ukladajú tieto pokuty:

...

e) Silver Plastics... a [Johannes Reifenhäuser Holding] spoločne a nerozdielne:... 20 317 000 [eur]

...

5. Za porušenie uvedené v článku 1 ods. 5 sa ukladajú tieto pokuty:

...

e) Silver Plastics... a [Johannes Reifenhäuser Holding] spoločne a nerozdielne:... 893 000 [eur]

...“

Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

- 8 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 11. septembra 2015 podali odvolateľky žalobu, ktorou sa primárne domáhali čiastočného zrušenia sporného rozhodnutia a subsidiárne zníženia pokút, ktoré im boli týmto rozhodnutím uložené. Napadnutým rozsudkom bola táto žaloba zamietnutá.
- 9 Konkrétne v rámci analýzy prvej časti prvého žalobného dôvodu odvolateľiek, ktorou tieto v podstate tvrdili, že Komisia nepredložila nijaký spoľahlivý a postačujúci dôkaz o existencii dohody alebo zosúladeného postupu na území SZE, Všeobecný súd v bodoch 44 až 66 napadnutého rozsudku osobitne preskúmal tvrdenia uvedené odvolateľkami s cieľom spochybníť účasť spoločnosti Silver Plastics na protisúťažnom stretnutí, ktoré sa uskutočnilo 13. júna 2002. Po tomto preskúmaní Všeobecný súd v bode 67 napadnutého rozsudku konštatoval, že „aj keď nemožno vylúčiť určitú nejednoznačnosť, pokiaľ ide o presný čas začatia [ďalšieho stretnutia, ktoré sa konalo v ten istý deň a ktorého predmet nebol protisúťažný], existuje dostatok dôkazov preukazujúcich, že konkurenti vrátane spoločnosti Silver Plastics sa stretli na okraj [tohto druhého] stretnutia s cieľom prediskutovať stratégie týkajúce sa cien“.
- 10 Okrem toho Všeobecný súd po preskúmaní druhej časti prvého žalobného dôvodu odvolateľiek založenej na neexistencii jediného a pokračujúceho porušenia týkajúceho sa trhu polystyrénových a pevných podnosov v rámci SZE v bode 191 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia správne vychádzala z toho, že Silver Plastics sa zúčastnila na tomto jedinom a pokračujúcom porušení.
- 11 V rámci preskúmania tretieho žalobného dôvodu odvolateľiek založeného na porušení zásady rovnosti zbraní a práva na „konfrontáciu“ Všeobecný súd v bodoch 226 až 236 napadnutého rozsudku preskúmal návrhy odvolateľiek smerujúce k tomu, aby vykonal výsluch piatich svedkov a nariadil kontradiktórny výsluch jedného z týchto svedkov. V tejto súvislosti, ako vyplýva z bodov 232 až 234 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd dospel k záveru, že vzhľadom na skutočnosť, že odvolateľky mu predložili a použili písomné vyhlásenia svedkov, ktorých výsluch chceli dosiahnuť, z tvrdení predložených odvolateľkami na podporu ich žiadosti nevyplýva, že by svedecké výpovede týchto osôb mohli predstavovať pridanú hodnotu k dôkazom už obsiahnutým v spise, ktoré podľa bodu 235 napadnutého rozsudku dostatočne objasňovali skutkový stav. Všeobecný súd preto v bode 236 napadnutého rozsudku rozhodol, že nie je potrebné ani vhodné vyhovieť návrhu odvolateľiek na výsluch svedkov.
- 12 V bodoch 255 až 279 napadnutého rozsudku Všeobecný súd preskúmal piaty žalobný dôvod odvolateľiek založený na porušení článku 23 ods. 2 prvého a druhého pododseku nariadenia č. 1/2003 v spojení s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ tým, že Komisia dospela k záveru, že obe odvolateľky tvoria jednu hospodársku jednotku.
- 13 V tejto súvislosti Všeobecný súd najprv v bodoch 265 a 266 napadnutého rozsudku konštatoval, že odvolateľky nespochybnili, že v období pokrývajúcim predmetné porušenie v rámci SZE vlastnila Johannes Reifenhäuser Holding 99,75 % základného imania spoločnosti Silver Plastics, a že Komisia preto mohla vo vzťahu k nim vychádzať z domnienky uznanej v judikatúre Súdneho dvora, že prvá z nich vykonáva v druhej z nich rozhodujúci vplyv. Všeobecný súd ďalej v bodoch 267 až 279 napadnutého rozsudku analyzoval jednotlivé tvrdenia odvolateľiek a v bodoch 280 a 281 uvedeného rozsudku dospel k záveru, že odvolateľky nepredložili dôkazy, ktoré by mohli vyvrátiť túto domnienku, takže piaty žalobný dôvod je potrebné zamietnuť ako nedôvodný.
- 14 Napokon v bodoch 287 až 314 napadnutého rozsudku Všeobecný súd preskúmal šiesty žalobný dôvod odvolateľiek, ktorým sa v podstate dovoľávali porušenia článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003 z dôvodu, že na účely určenia relevantného obratu na účely výpočtu hornej

hranice 10 % stanovenej v tomto ustanovení Komisia zohľadnila obrat spoločnosti Reifenhäuser GmbH SharCo. KG Maschinenfabrik (ďalej len „Maschinenfabrik“), aj keď v čase prijatia napadnutého rozhodnutia už Johannes Reifenhäuser Holding nevlastnila majetkový podiel v tejto spoločnosti.

- 15 Všeobecný súd osobitne v bodoch 307 až 310 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že vzhľadom na to, že sporné rozhodnutie bolo prijaté 24. júna 2015, Komisia vo vzťahu ku spoločnosti Johannes Reifenhäuser Holding oprávnenne stanovila hornú hranicu pokuty, ktorá jej bola uložená sporným rozhodnutím na základe obchodného roku 2013/2014, ktorý bol posledným úplným obchodným rokom predchádzajúcim prijatiu sporného rozhodnutia. Skutočnosť, že prevod spoločnosti Maschinenfabrik spoločnosťou Johannes Reifenhäuser Holding bol riadne zaregistrovaný 28. mája 2015 s retroaktívnym účinkom k 30. septembru 2014, podľa Všeobecného súdu nemohla mať žiadny vplyv na obrat spoločnosti Johannes Reifenhäuser Holding dosiahnutý v obchodnom roku 2013/2014, ktorý sa skončil 30. júna 2014. Všeobecný súd po tom, čo odmietol niektoré ďalšie tvrdenia odvolateľiek, dospel v bode 315 napadnutého rozsudku k záveru, že šiesty žalobný dôvod je potrebné zamietnuť.

Návrhy účastníkov konania v konaní na Súdnom dvore

- 16 Odvolateľky navrhujú, aby Súdny dvor:
- zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec Všeobecnému súdu na opätovné prejednanie,
 - subsidiárne zrušil napadnutý rozsudok a zrušil sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom sa týka spoločnosti Johannes Reifenhäuser Holding, a znížil výšku pokuty uloženej spoločnosti Silver Plastics na sumu, ktorá nepresahuje 10 % obratu dosiahnutého touto spoločnosťou v priebehu posledného skončeného obchodného roka,
 - subsidiárne v druhom rade zrušil napadnutý rozsudok a znížil výšku pokuty uloženej spoločne a nerozdielne odvolateľkám na sumu, ktorá nepresahuje 10 % ich dosiahnutého obratu bez zohľadnenia obratu spoločnosti Maschinenfabrik, a
 - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.
- 17 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a uložil odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

- 18 Na podporu svojho odvolania odvolateľky uvádzajú sedem odvolacích dôvodov, z ktorých prvý je založený na porušení článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“) v spojení s článkom 47 druhým odsekom a článkom 48 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), ako aj na porušení zásady bezprostrednosti, druhý na porušení práva na „konfrontáciu“, tretí na porušení zásady rovnosti zbraní, štvrtý na porušení povinnosti odôvodnenia, piaty na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, šiesty na porušení článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, pokiaľ ide o konštatovanie existencie jednej hospodárskej jednotky a siedmy na porušení rovnakého ustanovenia, pokiaľ ide o hornú hranicu pokuty uloženej spoločne a nerozdielne odvolateľkám.

O prvom odvolacom dôvode založenom na porušení článku 6 EDLP v spojení s článkom 47 druhým odsekom a článkom 48 ods. 2 Charty, ako aj porušení zásady bezprostrednosti

Argumentácia účastníkov konania

- 19 Odvolateľky tvrdia, že v rámci konaní vedených pred súdom Únie, vrátane konaní týkajúcich sa kartelov, sa musia zohľadniť procesné záruky a právo na obhajobu zakotvené v článku 6 ods. 1 a 3 EDLP, ako ich vykladá judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj článok 47 druhý odsek a článok 48 ods. 2 Charty, keďže takéto konania majú trestnoprávnu povahu.
- 20 Keďže sa však Všeobecný súd obmedzil len na zohľadnenie zápisníc o vyhláseniach pána W. adresovaných advokátom spoločnosti Silver Plastics bez toho, aby ho predvolal na účely jeho osobného výsluchu ako svedka, podľa nich tým porušil zásadu spravodlivého súdneho konania zaručenú v článku 6 EDLP, ako aj v článku 47 druhom odseku a článku 48 ods. 2 Charty a porušil zásadu bezprostrednosti vykonávania dôkazov.
- 21 Podľa odvolateľiek, ktoré sa v tejto súvislosti odvolávajú jednak na rozsudok ESLP zo 16. júla 2019, Júlíus Þór Sigurþórsson v. Island (CE:ECHR:2019:0716JUD003879717), a jednak na rozsudok Súdneho dvora z 29. júla 2019, Gambino a Hyka (C-38/18, EU:C:2019:628), ako aj na návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Bot vo veci, v ktorej bol vydaný uvedený rozsudok, požiadavka spravodlivého konania zaručená v článku 6 ods. 1 EDLP vyžaduje, aby súd pri preskúmaní rozhodnutia týkajúceho sa zodpovednosti určitej osoby získal všetky potrebné svedecké výpovede vlastným výsluchom svedka a aby nevychádzal iba z písomného vyhlásenia tohto svedka.
- 22 Z toho podľa odvolateľiek vyplýva, že na rozdiel od toho, čo Všeobecný súd uviedol v bode 230 napadnutého rozsudku, nemohol platne rozhodnúť spor, ktorý mu bol predložený, bez toho, aby vykonal osobný výsluch pána W. Navyše na rozdiel od toho, čo podľa nich naznačuje bod 229 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd podľa nich nebol oprávnený posúdiť relevantnosť takéhoto výsluchu bez toho, aby ho uskutočnil, pričom sa len obmedzil na konštatovanie, že takýto výsluch v každom prípade nemôže ovplyvniť výsledok jeho rozhodnutia.
- 23 Komisia sa domnieva, že prvý odvolací dôvod je neprípustný, pretože v skutočnosti smeruje k spochybneniu posúdenia skutkového stavu zo strany Všeobecného súdu, a v každom prípade je podľa nej nedôvodný.

Posúdenie Súdny dvorom

- 24 Na úvod je potrebné pripomenúť, že hoci, ako to potvrdzuje článok 6 ods. 3 ZEÚ, základné práva zakotvené v EDLP sú súčasťou práva Únie ako všeobecné zásady, a hoci článok 52 ods. 3 Charty stanovuje, že práva obsiahnuté v tejto Charte, ktoré zodpovedajú právam zaručeným EDLP, majú rovnaký zmysel a rozsah ako práva, ktoré im priznáva uvedený dohovor, tento dohovor, pokiaľ k nemu Únia nepristúpila, nepredstavuje právny nástroj formálne začlenený do právneho poriadku Únie (rozsudok zo 16. júla 2020, Facebook Ireland a Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, bod 98, ako aj citovaná judikatúra).
- 25 V tejto súvislosti Súdny dvor tiež uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že Charta obsahuje práva zodpovedajúce právam zaručeným EDLP, cieľom článku 52 ods. 3 Charty je zabezpečiť potrebnú súdržnosť medzi právami obsiahnutými v Charte a zodpovedajúcimi právami zaručenými EDLP „bez toho, aby tým bola narušená autonómia práva Únie a Súdneho dvora Európskej únie“ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. marca 2018, Menci, C-524/15, EU:C:2018:197, bod 23). Podľa Vysvetliviek k Charte základných práv (Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 17) článok 47 druhý odsek Charty zodpovedá článku 6 ods. 1 EDLP a článok 48 Charty je „rovnaký“ ako článok 6 ods. 2 a 3 EDLP. Súdny dvor musí teda dbať na to, aby jeho výklad článku 47 druhého odseku a článku 48 Charty zabezpečil takú

úroveň ochrany, ktorá neporušuje úroveň zaručenú článkom 6 EDLP, tak ako ho vykladá Európsky súd pre ľudské práva [pozri analogicky rozsudok z 26. septembra 2018, *Belastingdienst/Toeslagen* (Odkladný účinok odvolania), C-175/17, EU:C:2018:776, bod 35 a citovanú judikatúru].

- 26 Po pripomenutí týchto skutočností je potrebné chápať prvý odvolací dôvod odvolateľiek tak, že v podstate smeruje k tvrdeniu, že Všeobecný súd porušil ich právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené najmä v článku 47 druhom odseku a v článku 48 ods. 2 Charty tým, že odmietol vykonať ústny výsluch pána W. ako svedka.
- 27 Z toho vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, cieľom takéhoto odvolacieho dôvodu nie je spochybníť posúdenie skutkového stavu zo strany Všeobecného súdu, ale vytýka mu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia. Je teda prípustný.
- 28 Pokiaľ ide o meritórne preskúmanie tohto odvolacieho dôvodu, je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora len Všeobecný súd rozhoduje o prípadnej potrebe doplniť informácie, ktorými disponuje vo veciach, o ktorých rozhoduje (rozsudok z 24. septembra 2009, *Erste Group Bank a i./Komisia*, C-125/07 P, C-133/07 P a C-137/07 P, EU:C:2009:576, bod 319, ako aj citovaná judikatúra).
- 29 Ako už Súdny dvor rozhodol, aj keď návrh na výsluch svedkov uvedený v žalobe presne označuje skutočnosti, s ohľadom na ktoré má byť vypočutý svedok alebo svedkovia, a dôvody opodstatňujúce ich výsluch, Všeobecnému súdu prináleží posúdiť relevantnosť návrhu vo vzťahu k predmetu sporu a potrebe vykonať výsluch označených svedkov (rozsudok z 19. decembra 2013, *Siemens a i./Komisia*, C-239/11 P, C-489/11 P a C-498/11 P, neuvverejnený, EU:C:2013:866, bod 323 a citovaná judikatúra).
- 30 Táto právomoc voľnej úvahy zo strany Všeobecného súdu je v súlade so základným právom na spravodlivé súdne konanie, osobitne s ustanoveniami článku 47 druhého odseku a článku 48 ods. 2 Charty v spojení s článkom 6 ods. 3 písm. d) EDLP. Z judikatúry Súdneho dvora totiž vyplýva, že toto posledné uvedené ustanovenie nepriznáva obžalovanému absolútne právo dosiahnuť dostavenie sa svedkov na súd a v zásade je vecou súdu rozhodnúť o tom, či je predvolanie svedka potrebné alebo účelné. Článok 6 ods. 3 EDLP nevyžaduje predvolanie každého svedka, ale jeho cieľom je úplná rovnosť zbraní, ktorá zaručí, že sporové konanie ako celok poskytne obžalovanému primeranú a dostatočnú príležitosť brániť sa proti podozreniam vzneseným voči nemu (rozsudok z 19. decembra 2013, *Siemens a i./Komisia*, C-239/11 P, C-489/11 P a C-498/11 P, neuvverejnený, EU:C:2013:866, body 324 a 325, ako aj citovaná judikatúra).
- 31 V prejednávanej veci je potrebné konštatovať, že Všeobecný súd po podrobnom preskúmaní všetkých dôkazov, ktoré mohli odvolateľky v plnom rozsahu spochybníť, rozhodol v bode 153 napadnutého rozsudku jednak, že Komisia v spornom rozhodnutí z právneho hľadiska dostatočne preukázala účasť spoločnosti Silver Plastics na protisúťažných dohodách a zosúladených postupoch, a jednak v bode 191 tohto rozsudku dospel k záveru, že Silver Plastics sa zúčastnila na jedinom a pokračujúcom porušení na území SZE.
- 32 Okrem toho v bodoch 232 a 233 napadnutého rozsudku Všeobecný súd podotkol, že odvolateľky mu predložili vyhlásenia viacerých osôb, vrátane pána W., ktoré mohli použiť na podporu svojich tvrdení. V bode 234 tohto rozsudku dodal, že z odôvodnenia, ktoré uviedli odvolateľky, pokiaľ ide o užitočnosť svedeckých výpovedí týchto osôb, nevyplýva, že by ich výsluch ako svedkov zo strany Všeobecného súdu mohlo predstavovať pridanú hodnotu k dôkazom, ktoré sa už nachádzajú v spise.
- 33 Ako teda vyplýva z bodu 236 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd dospel k záveru, že vzhľadom na predmet žaloby a skutočnosti uvedené v spise nie je potrebné ani vhodné vyhovieť návrhu odvolateľiek na výsluch svedkov. Preto mohol zamietnuť túto žiadosť bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

- 34 Táto úvaha nie je spochybnená informáciami vyplývajúcimi z rozsudku ESLP zo 16. júla 2019, Júlíus Þór Sigurbórsson v. Island (CE:ECHR:2019:0716JUD003879717), na ktorý poukazujú odvolateľky. Ako v podstate vyplýva z bodov 39 až 44 uvedeného rozsudku, Európsky súd pre ľudské práva konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 EDLP práve vzhľadom na osobitné okolnosti veci, v ktorej bol vydaný uvedený rozsudok. Tieto okolnosti charakterizované skutočnosťou, že obvinený, oslobodený v prvostupňovom konaní, bol následne odsúdený odvolacím súdom, ktorý znížil dôkaznú hodnotu ústnych svedeckých výpovedí poskytnutých pred prvostupňovým súdom, hoci podľa vnútroštátneho práva svedecké výpovede poskytnuté takémuto súdu nemohol prehodnotiť bez opätovného výsluchu osôb, ktoré ich poskytli, pritom nie sú nijako porovnateľné s okolnosťami veci, v ktorej bol vydaný napadnutý rozsudok.
- 35 Ani rozsudok z 29. júla 2019, Gambino a Hyka (C-38/18, EU:C:2019:628), na ktorý sa odvolateľky rovnako odvolávajú, nemôže viesť k odlišnému záveru.
- 36 Tento rozsudok sa týka výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV (Ú. v. EÚ L 315, 2012, s. 57). Súdny dvor v ňom rozhodol, že články 16 a 18 smernice 2012/29 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej ak bola obeť trestného činu vypočutá po prvýkrát pred rozhodovacím zložením trestného súdu prvého stupňa a toto rozhodovacie zloženie bolo neskôr zmenené, táto obeť musí byť v zásade znovu vypočutá týmto novým zložením, ak jedna zo strán konania odmietne, aby uvedené rozhodovacie zloženie vychádzalo zo zápisnice z prvého výsluchu uvedenej obete (rozsudok z 29. júla 2019, Gambino a Hyka, C-38/18, EU:C:2019:628, bod 59).
- 37 Práve do tohto kontextu je potrebné zasadiť úvahu uvedenú v bodoch 42 a 43 rozsudku z 29. júla 2019, Gambino a Hyka (C-38/18, EU:C:2019:628), podľa ktorej osoby, ktoré sú zodpovedné za rozhodnutie o vine alebo nevine obvineného, musia v zásade vykonať osobný výsluch svedkov a posúdiť ich dôveryhodnosť, pričom jedným z dôležitých prvkov spravodlivého trestného konania je možnosť obvineného, aby bol postavený tvárou v tvár svedkovi za prítomnosti sudcu, ktorý bude v konečnom dôsledku rozhodovať o výsledku konania.
- 38 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že konanie na Všeobecnom súde sa netýkalo „trestného konania“ v zmysle smernice 2012/29, ale žaloby o neplatnosť proti správne rozhodnutiu, ktorým bola odvolateľkám, dvom právnickým osobám, uložená pokuta za porušenie pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže.
- 39 Bez ohľadu na otázku, či za takýchto okolností možno odvolateľky považovať za obvinené v trestnom konaní, stačí uviesť, že v prejednávanej veci nejde o nový výsluch svedka, ktorého už vypočulo iné rozhodovacie zloženie, ale o prípadnú povinnosť Všeobecného súdu vykonať výsluch svedka, ktorého výsluch odvolateľky požadovali. Z bodov 42 a 43 rozsudku z 29. júla 2019, Gambino a Hyka (C-38/18, EU:C:2019:628), pritom nemožno vyvodíť žiadnu takúto povinnosť.
- 40 Napokon je potrebné zamietnuť aj argumentáciu odvolateľiek, podľa ktorej Všeobecný súd v podstate nemohol posúdiť vierohodnosť vyhlásení pána W. bez toho, aby vykonal jeho výsluch ako svedka.
- 41 Ústny výsluch totiž nie je jediným prostriedkom umožňujúcim posúdiť dôveryhodnosť vyhlásení určitej osoby. Súd môže na tento účel vychádzať okrem iného z iných dôkazov, ktoré potvrdzujú tieto vyhlásenia, alebo im naopak odporujú.
- 42 Práve z dôvodu, že iné dôkazy predložené Všeobecnému súdu spochybňovali niektoré vyhlásenia pána W., uvedený súd v bodoch 74, 102 a 107 napadnutého rozsudku, na ktoré poukazujú odvolateľky vo svojom odvolacom dôvode, rozhodol, že tieto vyhlásenia sú málo dôveryhodné, či dokonca úplne nedôveryhodné.

43 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné prvý odvolací dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode založenom na porušení práva na „konfrontáciu“

Argumentácia účastníkov konania

- 44 Odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil ich právo na „konfrontáciu“ zakotvené v článku 6 ods. 1 a článku 6 ods. 3 písm. d) EDĽP tým, že zamietol ich návrh, aby bolo umožnené im samým vykonať výsluch pána W. ako svedka v ich neprospech.
- 45 Podľa odvolateľiek z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že ak súd použil dôkazné prostriedky a založil na nich svoje rozhodnutie, na účely dodržania práva na „konfrontáciu“ sa musí obhajobe priznať možnosť vyjadriť sa k záverom, ktoré z týchto dôkazných prostriedkov vyplývajú.
- 46 Odvolateľky v tejto súvislosti tvrdia, že pán W. ako zásadný zdroj žiadosti spoločnosti Linpac o zhovievavosť bol hlavným svedkom svedčiacim v neprospech obhajoby v konaní, ktoré viedlo k prijatiu sporného rozhodnutia a následne napadnutého rozsudku. Všeobecný súd pritom podľa odvolateľiek v rozhodujúcej miere založil ich „odsúdenie“ na vyhláseniach pána W. uvedených v tejto žiadosti bez toho, aby im umožnil konfrontáciu. Všeobecný súd tým podľa názoru odvolateľiek obmedzil ich právo na takúto konfrontáciu bez toho, aby bolo toto obmedzenie odôvodnené legitímnym dôvodom.
- 47 Zamestnanci Komisie sa totiž podľa odvolateľiek stretli s pánom W. ako svedkom svedčiacim v neprospech obhajoby, pričom ich vylúčili z účasti na tomto výsluchu, nespísali o ňom zápisnicu a ani takúto zápisnicu nedoručili odvolateľkám. Na kompenzáciu tejto nerovnováhy bolo podľa ich názoru potrebné poskytnúť im možnosť, aby samé vykonali výsluch pána W. pred Komisiou alebo prinajmenšom pred Všeobecným súdom.
- 48 Komisia túto argumentáciu odmieta. Uvádza, že tvrdenie odvolateľiek založené na tom, že nemali možnosť samé vykonať výsluch pána W. počas správneho konania, je neprípustné, keďže sa netýka napadnutého rozsudku. V každom prípade všetky tvrdenia, ktoré odvolateľky uviedli v rámci druhého odvolacieho dôvodu, musia byť podľa Komisie zamietnuté ako nedôvodné.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 49 Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľky v podstate tvrdia, že Všeobecný súd bol podľa článku 47 druhého odseku a článku 48 ods. 2 Charty v spojení s článkom 6 EDĽP povinný vyhovieť ich návrhu na výsluch pána W. ako svedka s cieľom umožniť im, aby samé vykonali jeho výsluch, a to z dôvodu, že pán W. bol v konaní, ktoré sa ich týka, „hlavným svedkom svedčiacim v neprospech obhajoby“ a Komisia vykonala jeho výsluch bez toho, aby sa na tomto výsluchu mohli zúčastniť ich zástupcovia.
- 50 Odvolateľky sa teda na výsluch pána W. Komisiou odvolávajú iba incidenčne takže tvrdenie Komisie, podľa ktorého je takéto tvrdenie uvedené v odvolaní neprípustné, musí byť zamietnuté.
- 51 Pokiaľ ide o meritórne preskúmanie tohto odvolacieho dôvodu, je potrebné uviesť, že odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú práve to, že nevykonali výsluch pána W. ako svedka, takže ho logicky nemožno označiť za „svedka v neprospech obhajoby“ v konaní na Všeobecnom súde.

- 52 Okrem toho z napadnutého rozsudku nevyplýva, že Všeobecný súd zohľadnil akékoľvek písomné vyhlásenie pána W. predložené Komisiou. Ako vyplýva z bodov 34 až 39 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd zohľadnil ako jediné písomné vyhlásenia pána W. tie, ktoré predložili samotné odvolateľky.
- 53 Hoci z bodu 36 napadnutého rozsudku vyplýva, že pán W. bol jedným zo zdrojov vyhlásení urobených na základe zhovievavosti spoločnosťou Linpac, jeho bývalým zamestnávateľom, z ktorých Komisia osobitne vychádzala v spornom rozhodnutí, nič to nemení na tom, že vyhlásenia tohto podniku boli urobené na vlastnú zodpovednosť s vedomím prípadných negatívnych dôsledkov predloženia nepresných dôkazov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2013, Siemens a i./Komisia, C-239/11 P, C-489/11 P a C-498/11 P, neuvyhlásený, EU:C:2013:866, bod 138). Preto skutočnosť, že pán W. bol jedným zo zdrojov týchto vyhlásení, či dokonca ich hlavným zdrojom, nepostačuje na to, aby bol kvalifikovaný ako „svedok v neprospech obhajoby“.
- 54 Ani tvrdenie odvolateľiek, podľa ktorého vzhľadom na to, že Komisia vykonala výsluch pána W. pred prijatím sporného rozhodnutia bez prítomnosti zástupcov odvolateľiek, bol Všeobecný súd povinný predvolať pána W. ako svedka, aby mohli odvolateľky samé vykonať jeho výsluch, nemôže uspieť. Odvolateľky totiž mohli samé kontaktovať pána W. s cieľom získať vyhlásenie z jeho strany, čo aj urobili, keďže takto získané písomné vyhlásenia boli predložené Všeobecnému súdu a tento súd ich zohľadnil.
- 55 Z toho vyplýva, že tvrdenia uvedené na podporu druhého odvolacieho dôvodu nemôžu preukázať, že bez ohľadu na zvrchovanú právomoc posúdenia Všeobecného súdu pripomenutú v bodoch 28 až 30 tohto rozsudku uvedený súd nemohol platne odmietnuť vykonať výsluch pána W. ako svedka. Druhý odvolací dôvod musí byť preto zamietnutý ako nedôvodný.

O treťom odvolacom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti zbraní

Argumentácia účastníkov konania

- 56 Odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil zásadu rovnosti zbraní, ktorá je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 a článku 6 ods. 3 písm. d) EDLP. Z tejto zásady podľa nich vyplýva, že Všeobecný súd mal nariadiť osobný výsluch pána W., ako aj ostatných svedkov, ktorých výsluch navrhli.
- 57 Odvolateľky pripomínajú, že uviedli tak mená svedkov, ktorých výsluch Všeobecným súdom požadovali, ako aj skutočnosti, ktoré chceli preukázať týmito svedeckými výpoveďami. Všeobecný súd však podľa nich zamietol návrh na výsluch svedkov na základe odôvodnenia, ktoré podľa ich názoru nespĺňa požiadavky judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pripomenuté okrem iného v bode 164 rozsudku z 18. decembra 2018, Murtazaliyeva v. Rusko (CE:ECHR:2018:1218JUD003665805).
- 58 Komisia sa domnieva, že tretí odvolací dôvod je nedôvodný a musí byť zamietnutý.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 59 Pokiaľ ide v prvom rade o porušenie zásady rovnosti zbraní, na ktorú sa odvolávajú odvolateľky, stačí uviesť, že vzhľadom na to, že Všeobecný súd nevykonal výsluch svedkov navrhnutých Komisiou, nemožno mu vytýkať porušenie tejto zásady z dôvodu, že rovnakým spôsobom rozhodol nevykonať výsluch svedkov navrhnutých odvolateľkami.

- 60 V druhom rade v rozsahu, v akom odvolateľky Všeobecnému súdu v podstate vytýkajú porušenie povinnosti odôvodnenia, pokiaľ ide o zamietnutie ich návrhu na výsluch svedkov, je potrebné uviesť, že v bodoch 232 až 235 napadnutého rozsudku Všeobecný súd z právneho hľadiska dostatočne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k záveru, že nie je potrebné ani vhodné vyhovieť návrhu odvolateľiek na výsluch svedkov. Tým dodržal povinnosť odôvodniť svoje rozsudky.
- 61 Rozsudok ESLP z 18. decembra 2018, Murtazaliyeva v. Rusko (CE:ECHR:2018:1218JUD003665805), nemôže spochybniť predchádzajúce úvahy. Hoci uvedený súd v bode 164 tohto rozsudku uviedol, že odôvodnenie súdov, na ktoré bol podaný návrh na výsluch svedkov, musí zodpovedať dôvodom uvedeným na podporu tohto návrhu, to znamená, že musí byť rovnako rozvinuté a podrobné ako tieto dôvody, pričom v bode 165 uvedeného rozsudku dodal, že vzhľadom na to, že EDLP nevyžaduje predvolanie alebo výsluch každého svedka v prospech obhajoby, vnútroštátne súdy nemajú povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý návrh podaný v tomto zmysle obhajobou, avšak musia primerane odôvodniť svoje rozhodnutia.
- 62 V prejednávanej veci pritom Všeobecný súd zohľadnil dôvody uvedené odvolateľkami na podporu ich návrhu na výsluch svedkov, ktoré zhrnul v bodoch 221 až 225 napadnutého rozsudku a na ktoré odpovedal v bodoch 232 až 235 uvedeného rozsudku, spôsobom, ktorý nemožno považovať za neprimeraný.
- 63 Z toho vyplýva, že tretí odvolací dôvod sa musí zamietnuť ako nedôvodný.

O štvrtom odvolacom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia

Argumentácia účastníkov konania

- 64 Odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia. Jednak je podľa nich nemožné pochopiť, z akých nepriamych dôkazov vychádzal Všeobecný súd v bode 67 napadnutého rozsudku pri konštatovaní, že Silver Plastics sa zúčastnila na údajnom protisúťažnom stretnutí z 13. júna 2002. Všeobecný súd podľa ich názoru nikdy nevysvetlil, prečo podľa neho rukou písané poznámky uvedené v bode 54 napadnutého rozsudku naznačujú porušenie práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže. Okrem toho sa Všeobecný súd v bode 63 napadnutého rozsudku podľa nich snažil len preukázať, v čom tvrdenia predložené odvolateľkami nevyhnutne nepotvrdzujú, že v ten istý deň sa za účasti zástupcov spoločnosti Silver Plastics začalo o 9:00 hod. iné stretnutie, ktoré nemalo protisúťažný predmet, v dôsledku čoho sa zástupcovia tejto spoločnosti nemohli zúčastniť na protisúťažnom stretnutí prebiehajúcim v tom istom čase. Naopak, dôvody, pre ktoré Všeobecný súd dospel k záveru, že stretnutie, ktoré nemalo protisúťažný predmet, sa začalo neskôr, sú podľa nich neurčité. Odvolateľky zdôrazňujú, že nespochybňujú posúdenie dôkazov Všeobecným súdom, ale namietajú proti skutočnosti, že Všeobecný súd pozitívne nepodložil svoje domnienky.
- 65 Okrem toho odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú, že sa v napadnutom rozsudku opakovane obmedzil na to, že bez ďalšieho odôvodnenia uviedol, že písomné vyhlásenia pána W. nie sú vierohodné.
- 66 Komisia sa domnieva, že štvrtý odvolací dôvod je sčasti neprípustný, keďže jeho cieľom je v skutočnosti spochybniť posúdenie dôkazov Všeobecným súdom, a v každom prípade nedôvodný.

Posúdenie Súdny dvorom

- 67 Ako zdôraznili samotné odvolateľky, štvrtý odvolací dôvod sa týka preskúmania toho, či Všeobecný súd dodržal povinnosť odôvodnenia svojich rozsudkov, a netýka sa nového posúdenia skutkového stavu, na ktoré Súdny dvor v štádiu odvolania nemá právomoc. Preto je potrebné zamietnuť tvrdenie Komisie, podľa ktorého je tento odvolací dôvod čiastočne neprípustný.
- 68 V prvom rade, pokiaľ ide o argumentáciu odvolateľiek týkajúcu sa bodu 67 napadnutého rozsudku, je potrebné uviesť, že Všeobecný súd v tomto bode konštatoval, že 13. júna 2002 sa na okraj stretnutia, ktoré sa konalo v ten istý deň a nemalo protisúťažný predmet, stretli viaceré konkurenčné podniky na relevantnom trhu, vrátane spoločnosti Silver Plastics, aby diskutovali o cenových stratégiách.
- 69 Odvolateľky pred Všeobecným súdom v podstate tvrdili, že stretnutie, ktoré nemalo protisúťažný predmet, sa konalo súčasne ako stretnutie týkajúce sa cien, takže zástupcovia spoločnosti Silver Plastics, ktorí sa zúčastnili na prvom stretnutí, sa nemohli zúčastniť aj na druhom stretnutí.
- 70 V bodoch 47 až 66 napadnutého rozsudku však Všeobecný súd vyčerpávajúcim spôsobom uviedol všetky skutočnosti, ktoré podľa neho preukazujú, že zástupcovia spoločnosti Silver Plastics sa zúčastnili na protisúťažnom stretnutí týkajúcom sa cien. Na rozdiel od toho, čo tvrdia odvolateľky, nebolo vôbec potrebné, aby Všeobecný súd v tejto súvislosti určil presný čas začiatku stretnutia, ktoré nemalo protisúťažný predmet. Všeobecný súd mohol bez toho, aby porušil svoju povinnosť odôvodnenia, dospieť v bode 67 napadnutého rozsudku k záveru, že existuje nejednoznačnosť, pokiaľ ide o čas začiatku tohto posledného stretnutia.
- 71 Pokiaľ ide o rukou písané poznámky uvedené v bode 54 napadnutého rozsudku, na rozdiel od toho, čo tvrdia odvolateľky, z bodu 56 tohto rozsudku jasne vyplýva, že tieto poznámky sa týkajú cien uplatňovaných rôznymi konkurenčnými podnikmi, vrátane spoločnosti Silver Plastics, a že v dôsledku toho naznačujú porušenie práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže.
- 72 Preto na rozdiel od toho, čo tvrdia odvolateľky vo svojom odvolaní, z bodov 54, 63 a 67 napadnutého rozsudku nevyplýva žiadne porušenie povinnosti odôvodnenia Všeobecným súdom.
- 73 V druhom rade odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú, že neodôvodnil svoje tvrdenie, že vyhlásenia pána W., ktoré mu odvolateľky predložili, nie sú vierohodné.
- 74 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdia odvolateľky, Všeobecný súd neposúdil vierohodnosť vyhlásení pána W. v ich úplnosti.
- 75 Ako už bolo uvedené v bode 42 tohto rozsudku, vo viacerých bodoch napadnutého rozsudku Všeobecný súd dospel k záveru, že iba niektoré tvrdenia pána W. uvedené v jeho vyhláseniach, ktoré mu predložili odvolateľky, sú málo dôveryhodné, či dokonca úplne nedôveryhodné, keďže sú v rozpore s inými dôkazmi, ktoré Všeobecný súd pomenoval.
- 76 Preto Všeobecnému súdu nemožno vytýkať, že porušil svoju povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o dôveryhodnosť alebo nedôveryhodnosť tvrdení pána W. v ich úplnosti.
- 77 Štvrtý odvolací dôvod je preto potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

O piatom odvolacom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003

Argumentácia účastníkov konania

- 78 Odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil článok 101 ZFEÚ a článok 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003, keď rozhodol, že predmetné porušenie na území SZE, ktorého sa týka sporné rozhodnutie, predstavuje jediné a pokračujúce porušenie týkajúce sa trhu s pevnými podnosmi, ktoré sa osobitne týka obdobia od 13. júna 2002 do 24. augusta 2004. Všeobecný súd podľa nich nepreukázal, že počas tohto obdobia na dotknutom trhu existoval celkový plán presahujúci do jednotlivých navzájom potenciálne prepojených porušení. Naopak sám v bode 177 napadnutého rozsudku pripustil, že stretnutie, ktorého predmetom bol uvedený trh, sa po prvýkrát konalo 24. augusta 2004.
- 79 Nesprávne posúdenie, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, malo podľa odvolateľiek dôsledky na výšku pokuty, ktorá im bola uložená, keďže táto pokuta bola stanovená na základe východiskovej sumy založenej na obrate dosiahnutom v roku 2006, okrem iného na základe predajov pevných podnosov. Táto suma bola následne vynásobená počtom rokov predmetného porušenia, v dôsledku čoho bol do výpočtu tejto pokuty zahrnutý obrat dosiahnutý predajmi pevných podnosov za obdobie pred septembrom 2004.
- 80 Komisia spochybňuje argumentáciu odvolateľiek a domnieva sa, že piaty odvolací dôvod je potrebné zamietnuť.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 81 Je potrebné pripomenúť, že pojem „jediné a pokračujúce porušenie“, tak ako je uznaný v judikatúre Súdného dvora, predpokladá existenciu „celkového plánu“, do ktorého zapadajú rôzne úkony z dôvodu ich zhodného cieľa skresľujúceho hospodársku súťaž v rámci spoločného trhu, a to bez ohľadu na skutočnosť, že porušenie článku 101 ZFEÚ by mohli predstavovať aj jeden alebo viaceré z týchto úkonov samy osebe a posudzované jednotlivo (rozsudok z 26. januára 2017, Villeroy a Boch/Komisia, C-644/13 P, EU:C:2017:59, bod 47 a citovaná judikatúra).
- 82 Z tejto judikatúry vyplýva, že účasť podniku na jedinom a pokračujúcom porušení nevyžaduje jeho priamu účasť na všetkých protisúťažných úkonoch, z ktorých pozostáva toto porušenie, a nevyžaduje sa ani to, aby boli všetky podniky podieľajúce sa na jedinom a pokračujúcom porušení aktívne na tom istom trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. januára 2017, Villeroy a Boch/Komisia, C-644/13 P, EU:C:2017:59, body 49 a 51, ako aj citovanú judikatúru).
- 83 V prejednávanej veci z bodu 177 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd v rámci svojho nezávislého posúdenia skutkových okolností konštatoval, že predmetné porušenie na území SZE, na ktorom sa zúčastnili odvolateľky, sa týkalo tak polystyrénových podnosov, ako aj pevných podnosov. Z týchto dôvodov Všeobecný súd dospel k záveru, že existoval „celkový plán“, ktorý sa vzťahoval tak na prvý, ako aj na druhý z týchto výrobkov.
- 84 Vzhľadom na toto konštatovanie sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď potvrdil konštatovanie uvedené v odôvodnení sporného rozhodnutia, podľa ktorého sa odvolateľky podieľali na jedinom a pokračujúcom porušení na území SZE týkajúcom sa tak polystyrénových podnosov, ako aj pevných podnosov v období od 13. júna 2002 do 29. októbra 2007.
- 85 Za predpokladu, že by sa prvé stretnutie týkajúce sa trhu s pevnými podnosmi konalo až 24. augusta 2004, ako to tvrdia odvolateľky, táto skutočnosť by bola irelevantná, pokiaľ ide o ich účasť na jedinom a pokračujúcom porušení týkajúcom sa tak polystyrénových, ako aj pevných podnosov, keďže ako

konštatoval Všeobecný súd, uskutočňovanie „celkového plánu“ v zmysle judikatúry Súdneho dvora uvedenej v bode 81 tohto rozsudku, do ktorého zapadajú aj ich úkony týkajúce sa pevných podnosov, sa začalo 13. júna 2002.

86 Z toho vyplýva, že piaty odvolací dôvod sa musí zamietnuť ako nedôvodný.

O šiestom odvolacom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, pokiaľ ide o konštatovanie existencie jednej hospodárskej jednotky

Argumentácia účastníkov konania

87 Odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd porušil článok 23 ods. 2 prvú a druhú vetu nariadenia č. 1/2003 v spojení s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ tým, že svoje odôvodnenie založil na predpoklade, že ony dve tvoria jednu hospodársku jednotku, a to bez ohľadu na skutkové okolnosti a dôkazy, ktoré predložili a ktoré mohli vyvrátiť domnienku v tomto zmysle, založenú na vlastníctve takmer celého základného imania spoločnosti Silver Plastics spoločnosťou Johannes Reifenhäuser Holding. Ako pritom vyplýva z viacerých skutočností uvádzaných pred Všeobecným súdom, Johannes Reifenhäuser Holding nikdy nevystupovala voči tretím osobám ako vlastník spoločnosti Silver Plastics. Johannes Reifenhäuser Holding je podľa odvolateľiek len jednoduchou administratívne zastrešujúcou jednotkou a nemalo sa na ňu prihliadať na účely určenia existencie jednej hospodárskej jednotky. Jej predmet činnosti, ktorý je vo veľkej miere všeobecný, nebráni takejto úvahe, na rozdiel od toho, čo bolo uvedené v bode 269 napadnutého rozsudku.

88 Komisia spochybňuje argumentáciu odvolateľiek.

Posúdenie Súdnyim dvorom

89 Je potrebné pripomenúť, že v bode 265 napadnutého rozsudku Všeobecný súd uviedol, že počas obdobia dotknutého predmetným porušením Johannes Reifenhäuser Holding vlastnila takmer celé (99,75 %) základné imanie spoločnosti Silver Plastics.

90 Všeobecný súd teda v bode 266 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že Komisia sa mohla opierať o domnienku, podľa ktorej v osobitnom prípade, keď materská spoločnosť priamo alebo nepriamo vlastní celé alebo takmer celé základné imanie svojej dcérskej spoločnosti, ktorá sa dopustila porušenia pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže, existuje vyvrátiiteľná domnienka, že táto materská spoločnosť skutočne uplatňuje rozhodujúci vplyv na svoju dcérsku spoločnosť (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. októbra 1983, AEG-Telefunken/Komisia, 107/82, EU:C:1983:293, bod 50, a zo 16. júna 2016, Evonik Degussa a AlzChem/Komisia, C-155/14 P, EU:C:2016:446, bod 28).

91 Všeobecný súd po tom, čo v bodoch 267 až 279 napadnutého rozsudku vykonal analýzu tvrdení a dôkazov uvedených odvolateľkami, v bode 280 uvedeného rozsudku dospel k záveru, že tieto tvrdenia a dôkazy nepostačujú na vyvrátenie domnienky uvedenej v predchádzajúcom bode.

92 Vo svojej argumentácii uvedenej na podporu tohto odvolacieho dôvodu odvolateľky v podstate opakujú tvrdenia, ktoré uviedli pred Všeobecným súdom s cieľom preukázať neexistenciu uplatňovania rozhodujúceho vplyvu spoločnosti Johannes Reifenhäuser Holding na Silver Plastics, pričom nespresňujú, akého omylu sa podľa nich dopustil Všeobecný súd v rámci tohto posúdenia.

93 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa pritom v odvolaní musí presne uviesť, ktoré časti rozsudku alebo uznesenia, ktorého zrušenie sa navrhuje, sa napádajú, ako aj právne tvrdenia, ktoré tento návrh osobitným spôsobom podporujú. Tejto požiadavke nezodpovedá odvolanie, ktoré bez toho, aby obsahovalo argumentáciu osobitne smerujúcu k označeniu nesprávneho právneho

posúdenia, ktoré obsahuje napadnutý rozsudok alebo uznesenie, sa obmedzuje na opakovanie alebo reprodukovanie žalobných dôvodov a tvrdení už uvedených pred Všeobecným súdom (uznesenie zo 4. júla 2012, Région Nord-Pas-de-Calais/Komisia, C-389/11 P, neuvěřený, EU:C:2012:408, bod 25 a citovaná judikatúra).

- 94 V dôsledku toho musí byť šiesty odvolací dôvod zamietnutý ako neprípustný.

O siedmom odvolacom dôvode založenom na porušení článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, pokiaľ ide o hornú hranicu pokuty

Argumentácia účastníkov konania

- 95 Odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu porušenie článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003 tým, že do výpočtu pokuty, ktorá im bola spoločne a nerozdielne uložená, nesprávne zahrnul obrat dosiahnutý z činnosti, ktorá bola následne prevedená na spoločnosť Maschinenfabrik, čo viedlo k prekročeniu hornej hranice stanovenej v tomto ustanovení zodpovedajúcej 10 % obratu každého z podnikov, ktorých sa týka porušenie. Vytýkajú Všeobecnému súdu, že nerešpektoval judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa uplatňovania uvedeného ustanovenia tým, že v bode 311 napadnutého rozsudku považoval obdobie porušenia za jediné relevantné kritérium na určenie obratu, ktorý sa má zohľadniť na účely výpočtu hornej hranice pokuty. Podľa odvolateľiek bolo na účely stanovenia tohto obratu potrebné zvoliť vhodný obchodný rok vzhľadom na hospodársku činnosť v priebehu obdobia porušenia a následne v rámci opravy zohľadniť platobnú schopnosť dotknutého podniku v čase prijatia rozhodnutia o uložení pokuty. Dodávajú, že v prejednávanej veci sa ich platobná schopnosť v čase prijatia sporného rozhodnutia citelne znížila, o čom Komisia vedela.
- 96 Komisia spochybňuje argumentáciu odvolateľiek a domnieva sa, že siedmy odvolací dôvod musí byť zamietnutý.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 97 Podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov, ktoré sa zúčastnili na porušení ustanovení článku 101 alebo 102 ZFEÚ, nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.
- 98 V bode 307 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že sporné rozhodnutie bolo prijaté 24. júna 2015, a keďže obchodný rok spoločnosti Johannes Reifenhäuser Holding sa každý rok končí 30. júna, „predchádzajúcim obchodným rokom“ v zmysle článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 bol v jej prípade obchodný rok 2013/2014, ktorý skončil 30. júna 2014.
- 99 Z bodu 309 tohto rozsudku vyplýva, že až 28. mája 2015, teda po skončení obchodného roka 2013/2014, bolo riadne zaznamenané rozdelenie uskutočnené medzi spoločnosťou Johannes Reifenhäuser Holding a budúcou spoločnosťou Maschinenfabrik. Ako v tom istom bode uvedeného rozsudku uviedol Všeobecný súd, skutočnosť, že tento prevod mal retroaktívny účinok k 30. septembru 2014, nemala žiadny vplyv, keďže aj tento posledný uvedený dátum bol neskorší ako 30. jún 2014.
- 100 Vzhľadom na tieto skutočnosti, ktoré odvolateľky nespochybnili, Všeobecný súd správne uplatnil článok 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, keď na účely výpočtu hornej hranice pokuty, ktorá im bola uložená, zohľadnil obrat dosiahnutý spoločnosťou Johannes Reifenhäuser Holding v obchodnom roku 2013/2014, vrátane obratu dosiahnutého v rámci činnosti, ktorou je po rozdelení zaregistrovanom 28. mája 2015 činnosť spoločnosti Maschinenfabrik.

- 101 Argumentácia odvolateľiek, podľa ktorej sa ich platobná schopnosť ku dňu prijatia sporného rozhodnutia citeľne znížila v nadväznosti na rozdelenie spoločnosti Johannes Reifenhäuser Holding, na základe ktorého vznikla Maschinenfabrik, nemôže viesť k odlišnému záveru.
- 102 Je nepochybne pravda, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že pri stanovení pojmu „predchádzajúci obchodný rok“ musí Komisia v každom jednotlivom prípade a vzhľadom na jeho kontext, ako aj vzhľadom na ciele, ktoré sleduje systém sankcií zavedený nariadením č. 1/2003, posúdiť sledovaný dosah na dotknutý podnik, najmä tým, že zohľadní obrat, ktorý odráža jeho skutočnú hospodársku situáciu počas doby, keď dochádzalo k porušeniu. V situáciách, keď obrat dosiahnutý dotknutým podnikom neposkytuje nijaký užitočný ukazovateľ o jeho skutočnej hospodárskej situácii a o primeranej výške pokuty, ktorá sa mu má uložiť, je Komisia oprávnená použiť iný obchodný rok s cieľom správne zhodnotiť finančné zdroje tohto podniku a zabezpečiť, aby mala pokuta primerane odstrašujúcu a primeranú povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. mája 2014, 1. garantovaná/Komisia, C-90/13 P, neuvěřený, EU:C:2014:326, body 15 až 17 a citovanú judikatúru).
- 103 Skutočnosti, ktoré uviedli odvolateľky na podporu svojho šiesteho žalobného dôvodu pred Všeobecným súdom, a to rozdelenie spoločnosti Johannes Reifenhäuser Holding, na základe ktorého vznikla Maschinenfabrik, k dátumu výrazne neskoršiemu ako obdobie, počas ktorého dochádzalo k predmetnému porušeniu, však žiadnym spôsobom nemohli spochybniť spôsobilosť obratu dosiahnutého spoločnosťou Johannes Reifenhäuser Holding v priebehu roka 2013/2014 pre poskytnutie užitočnej informácie o skutočnej hospodárskej situácii tohto podniku v priebehu obdobia, keď dochádzalo k tomuto porušeniu a o primeranej úrovni pokuty, ktorá mu má byť uložená.
- 104 Naopak, ak by sa pripustilo, že podnik, ktorý sa dopustil porušenia pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže, by mohol prostredníctvom prevodu časti svojich činností na tretiu osobu niekoľko dní pred prijatím rozhodnutia, ktorým sa mu ukladá pokuta, citeľne znížiť hornú hranicu, ktorú táto pokuta nesmie v žiadnom prípade prekročiť, bola by vážne ohrozená účinnosť sankcií stanovených nariadením č. 1/2003.
- 105 Všeobecný súd sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď na účely výpočtu hornej hranice pokuty, ktorá bola odvolateľkám uložená spoločne a nerozdielne, zohľadnil obrat spoločnosti Johannes Reifenhäuser Holding, ktorý táto spoločnosť dosiahla v obchodnom roku 2013/2014.
- 106 Z toho vyplýva, že siedmy odvolací dôvod musí byť zamietnutý ako nedôvodný.
- 107 Z tohto dôvodu je potrebné odvolanie zamietnuť v celom rozsahu.

O trovách

- 108 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania.
- 109 Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní v súlade s jeho článkom 184 ods. 1 účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 110 Keďže odvolateľky nemali úspech vo svojich dôvodoch a Komisia navrhla uložiť im povinnosť nahradiť trovy konania, znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinné nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

1. Odvolanie sa zamietá.

2. Silver Plastics GmbH & Co. KG a Johannes Reifenhäuser Holding GmbH & Co. KG znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinné nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej komisii.

Podpisy